

Pracovná skupina pre prezídium COGECA, 28. novembra 2019

Prezídium COGECA:

Predsedá Thomas Magnusson.

Správa o činnosti prezidenta COGECA a generálneho tajomníka P. Pesonena

P. Pesonen informoval o prebiehajúcich protestoch poľnohospodárov v DE, PL a LT. PL zástupca upozornil na tlak mimovládnych organizácií, ktoré sa snažia o deštrukciu európskeho poľnohospodárstva a kritizoval nárast dovozu poľnohospodárskych komodít z tretích krajín. EE zástupca upozornil na časté mediálne dezinterpretácie štrajkov poľnohospodárov v zmysle, že poľnohospodári odmietajú prispievať k ochrane životného prostredia či klíme. DE zástupca informoval o frustrácii poľnohospodárskej komunity v DE, nie je verejnosťou docenená a ani mladí ľudia nemajú o prácu v poľnohospodárstve záujem.

Volba prezidenta a viceprezidenta COGECA

Na post prezidenta kandidoval iba Ramón Armengol (ES). Na post viceprezidentov boli zvolení Bernard Ader (FR), Tiina Linnainmaa (FI), Agnieszka Maliszewska (PL), Thomas Memmert (DE), Leonardo Pofferi (IT) a Jørgen Mikkelsen (DK).

Kandidátka Jarmila Dúbravská (SK) nezískala dostatočný počet hlasov.

V diskusii HU upozornilo na nedodržiavanie rovnováhy z pohľadu veľkých a malých štátov, západných a východných krajín EÚ a ani starých a nových členských krajín EÚ. Zástupca preto navrhuje zmenu stanov COGECA na zabránenie nerovnováhy pri budúcich voľbách. Sekretariát uviedol, že sa bude zmenami stanov zaoberať. AT sa tiež súhlasne vyjadrilo k spravodlivejšiemu rozloženiu síl a reprezentácie v prezídiu.

Reforma SPP

V novom parlamente sa začali rokovania s tieňovými spravodajcami správ, diskutuje sa o článkoch, ktoré by mali byť znovu otvorené a pozmenené. Už teraz je isté, že nová SPP nebude včas ustanovená a bude nevyhnutné zaviesť pravidlá prechodného obdobia.

CZ zástupca upozornil na problematiku definície skutočného poľnohospodára a prepojenosti podnikov (v CZ má prepojenosť svoje špecifiká). Prezident COGECA však uviedol, že definíciu aktívneho poľnohospodára musí obhájiť. Zástupca AT informoval o existencii množstva malých poľnohospodárov, ktorým diverzifikáciu činností nie je možné zakázať.

Zelená dohoda pre Európu a stratégia Z farmy na vidličku

Dôležitou súčasťou Zelenej dohody pre Európu bude nová stratégia Z farmy na vidličku, ktorá sa bude snažiť napr. o zníženie množstva používaných pesticídov a o ekologickejšie obalové materiály. Sekretariát požiadal o schôdzku F. Timmermansa, ktorý je za Zelenú dohodu pre Európu zodpovedný.

Informácie o súčasných obchodných rokovaniach

Okrem pretrvávajúceho obchodného sporu medzi Čínou a USA neprebíha na svetových trhoch žiadny zásadný vývoj. Sekretariát sleduje obchodné rokovania s Vietnamom a Mercosurom.

Brexit

V UK prebehnú 12. 12. 2019 predčasné voľby. Ak k brexitu dôjde na konci januára 2020, UK sa stane 3. krajinou a začne platiť prechodné obdobie. NFU zostane členom COPA a COGECA do najbližších prezídií (február).

Štúdia Megatrendy v poľnohospodársko-potravinárskom odvetví, prezentácia VVA Brusel a Arcadia

Podľa prezentujúcich bude musieť poľnohospodársky sektor vyprodukovať do roku 2050 o 50% viac potravín a krmiva, aby sa pokryl dopyt. Vzhľadom k ohrozeniu udržania súčasnej miery produkcie v súvislosti s klimatickými zmenami, pravdepodobne poklesne úroveň potravinovej bezpečnosti. V odvetví boli identifikovaných 6 megatrendov: demografia a príjmy (nárast populácie), premena spotreby (vegetariánstvo, vegánstvo, bezlaktózové diéty, atď.), technologický pokrok, klimatické zmeny, potravinový odpad (straty môžu dosiahnuť až 1,3 mld. t ročne) a súperenie o prírodné zdroje (70% vody smeruje do poľnohospodárstva).

Budúcnosť potravinového reťazca je ovplyvnená aj ďalšími globálnymi trendmi: obchodnými dohodami, inováciami v oblasti výroby potravín, transformáciami trhu, atď. Je treba zaistiť stabilitu 3 pilierov: udržateľnosť výroby, potravinovú bezpečnosť a výrobu zdravých potravín.

Existujú 4 možné budúce scenáre: prijímať iba malé kroky bez konkrétnych cieľov (status quo, produktivita však nevzrastie dostatočne), masová výroba za akúkoľvek cenu (zameranie sa iba na expanziu výroby), lokálne preživší (systémy založené na malých výrobcoch) a zaistenie udržateľnosti pre všetkých (posilnenie platieb viazaných/neviazaných na výrobu).

Rôzne

COPA a COGECA podporili poľnohospodársku organizáciu z AT, ktorá lobuje proti skoršiemu zákazu glyfosátu v AT.

Sekretariát informoval o založení dočasnej pracovnej skupiny pre taxonómiu (udržateľné financovanie).

Budúce prezídium sa uskutoční 13. 2. 2020.

Spoločné prezídium COPA a COGECA:

Prijatie bodu „B“

Návrh pozície COPA a COGECA k prostriedkom na ochranu rastlín (PPP)

Sekretariát pripravil návrh dokumentu týkajúci sa obchodných dohôd, pozornosť na rokovaniach pracovných skupín sa zamerala na prostriedky na ochranu rastlín (zakázaných v EÚ) s cieľom neohroziť konkurencieschopnosť európskych poľnohospodárov. V následnom hlasovaní bol dokument prijatý.

Výmena názorov s komisárom pre poľnohospodárstvo Januszom Wojciechowskim

Európska komisia oficiálne zaháji svoj mandát 1. 12. 2019, zmeny sa očakávajú aj v DG AGRI. Nový komisár informoval o aktuálnych rokovaniach o SPP po roku 2020 a o diskusiách o rozpočte EÚ na obdobie 2021 - 2027. Svoje priority chce Wojciechowski predstaviť počas konferencie EU Outlook v dňoch 10. - 11. 12. 2019 v Bruseli. Podporil zaistenie adekvátneho rozpočtu pre SPP a prisľúbil svoju maximálnu podporu. Čo sa týka problematiky dohôd s tretími krajinami, podľa komisára musí poľnohospodárstvo EÚ zostať konkurencieschopné. Je potrebné podporiť generačnú obmenu, inovovať, motivovať k vstupu do sektoru a pritom rešpektovať rozdiely medzi jednotlivými členskými štátmi.

Diskusia:

IE poukázalo na nízky príjem poľnohospodárov a problém s brexitom, ES skonštatovalo, že nie je možné tolerovať dvojité štandardy, ktoré by viedli k znevýhodneniu poľnohospodárov v EÚ a odmietlo pokračujúce zákazy PPP v EÚ, pokiaľ sú rovnaké aktívne látky dovolené v tretích krajinách. Zmienili sa aj o probléme s výskytom veľkých šeliem.

Komisár Wojciechowski súhlasil, že je nevyhnutné zaistiť adekvátny rozpočet. Zatiaľ čo v minulosti predstavoval rozpočet SPP 70 % celkového rozpočtu EÚ, teraz sa navrhuje na hranici 30 %. Navrhované obchodné dohody v súčasnej dobe, bohužiaľ, predstavujú benefity pre iné ekonomické odvetvia. Čo sa týka veľkých šeliem, súhlasí s nutnosťou chrániť dobytok.

IT k plánovanej stratégii Z farmy na vidličku uviedlo, že výrobcovia musia byť adekvátne odmenení a vzhľadom na požiadavky spotrebiteľov by mal byť zavedený zrozumiteľný systém označovania potravín. EE vzneslo otázku externej konvergenie platieb.

Komisár podporil lepšie prepojenie fondov SPP s kohéznymi fondmi a zdôraznil potrebu výskumu. Aj na riešenie externej konvergenie treba zaistenie adekvátneho rozpočtu.

AT okrem otázky rozpočtu chcelo vedieť, aké opatrenia plánuje komisár pre lesníctvo, zástupca ES pripomenul, že výrobné náklady posledné roky prudko rastú, ale výkupné ceny niektorých komodít a potravín stagnujú (niekedy aj 20 rokov).

Komisár odpovedal, že ochrana poľnohospodárov pred negatívnym vnímaním verejnosti je kľúčová, v rámci stratégie Z farmy na vidličku sa treba sústrediť na prepojenie sektoru s lokálnymi trhmi a tak napr. obmedziť prepravu výrobkov. Čo sa týka lesníckej politiky, mala by byť prijatá nová európska stratégia, ktorá posilní rolu lesov.

IT zástupca spomenul aj dôležitosť generačnej obmeny a zachovanie rozpočtu SPP minimálne na súčasnej úrovni. Takisto nutnosť zaistiť poľnohospodárom dostatočné príjmy a stabilitu, podporiť výskum, inovácie a rozvoj a konkurencieschopnosť na globálnych trhoch.

PT zástupca pripomenul nutnosť budovania zavlažovania.

Komisár zmienil výsledky auditu, podľa ktorého je výroba v EÚ vysokokvalitná a problémové sú nedostatočné kontroly na hraniciach pri dovoze potravín z tretích krajín. Súhlasil s nutnosťou podporiť mladých poľnohospodárov a ochraňovať životné prostredie a klímu.